

EEN KAT IN 'T NAUW...

Vrolijk spel in drie bedrijven

door

EVERT BRONKHORST

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **EEN KAT IN 'T NAUW....** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **EVERT BRONKHORST** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

BARON GUIDO BRUTEL DE LA RIVIERE

± 50 jaar - een beetje verlopen Baron

EUGENIE

± 45 jaar - zijn zuster

LOTTIE

± 20 jaar - haar dochter

WILLEM JANSEN

± 45 jaar - aanstaande echtgenoot van Eugenie

GERARD

± 40 jaar - huisknecht

RIKA

± 40 jaar - huishoudster

REINHARD GRIJS

± 30 jaar - 'dubieus' taxateur

OLIVIER

± 35 jaar - filmregisseur 'Olly'

NATHALIE

± 22 jaar - 'filmster?'

PLAATSBEPALING

Het stuk speelt zich af in de zitkamer van de Baron. Let op: omschrijving Links en Rechts in het stuk zijn voor de regisseur, dus vanuit de zaal gezien. Dit is voor de spelers niet het gemakkelijkste, maar voor de regisseur het meest ideaal.

Het decor ziet er ongeveer zo uit

	deur			
	dressoir	kast		
deur				deur
	stoel (3x)	bank		
		stoel	stoel	raam
	tafel			
		tafel		
links			rechts	

Links bevindt zich de deur naar de keuken. Tegen de achter wand vinden we van links naar rechts een dressoir, de deur naar de hal en naar buiten, en de kast. Rechts bevindt zich de deur voor de kamers naar boven en een raam.

In het dressoir dient flink wat ruimte te zijn. Op het dressoir bevindt zich een aantal flessen, de telefoon, glazen en een fruitschaal.

De grote kast dient 2 deuren te hebben. In de kast niet al te veel troep, en een paar losse planken die snel verwijderd kunnen worden. Als het kan dient er frisse lucht in de kast binnen te komen, voor het geval dat Achter de deur rechts moet indien mogelijk het begin van een trap te zien zijn. Het raam in de rechterwand moet open kunnen.

De eettafel links heeft drie stoelen, welke allen sjofel ogen en niet persé het zelfde hoeven te zijn. Op de eettafel ligt in het derde bedrijf een groot wit kleed, met een aantal vlekken/gaten.

Rechts staat een 2 of 3 persoonsbank met losse kussens! Rechts hiervan een soort fauteuil, niet al te hoog. Links van de tafel een laag stoeltje. Daar tussen staat een laag tafeltje, denk aan de hoogte gezien de actie rondom deze tafel in het derde bedrijf.

Op de grond ligt één of liggen twee kleden.

Het geheel ziet er armoedig/stoffig uit Als het kan aan de 'ouderwetse' lampen enkele stofdraden, evenals in de hoeken. Boven de deur rechts hangt een groot, opvallend schilderij. Verder aan de wand enkele antieke dingen, echt een samengeraapt zootje. Aankleding verder met enkele (*half*) verlepte planten, maar

ook enkele nog redelijk goede.

Tijdsbepaling

Het is zomer, niet overdreven warm. Spelers gaan zomers gekleed, niet al te overdreven. Het jaar is open gelaten, rond 1970 (*hippies e.d.*) is mogelijk, maar ook b.v. 1985 is mogelijk.

1e bedrijf - Rond 1 uur 's middags, net na de lunch op een doordeweekse dag.

2e bedrijf - Rond 5 uur 's middags, dezelfde dag, voor het diner.

3e bedrijf - Rond half 10 's avonds (*indien mogelijk schemer suggereren, ander soort belichting*), op dezelfde dag.

Persoonsbeschrijving

BARON GUIDO Een beetje verlopen figuur. Heeft nog wel de spraak, houding en loop van een adellijk figuur, doch niet de uitstraling en het uiterlijk. Ziet er zowel qua uiterlijk als qua kleding een beetje verwaarloosd uit.

EUGENIE Een dame van adel. In de puntjes verzorgd, de air van een dame. Is nogal bazig, wil haar zin krijgen, anders reageert ze als een kind. Toont aan het einde een menselijker gezicht.

LOTTIE Vlotte leuke meid om te zien. Een beetje eigenwijs, weet precies wat ze wil. Zonder drammerig te worden, krijgt ze bijna altijd haar zin.

GERARD Ouderwetse vent, ziet er ouder uit dan hij is. Probeert een beetje voornaam over te komen, wil over Rika de baas spelen. Is verder onderdanig tegen iedereen, vooral tegen de Baron.

RIKA Ouderwetse tante, ziet er ook ouder uit, maar heeft toch soms iets jeugdigs over haar. Praat slordig, komt nogal simpel maar sympathiek over. Wordt enthousiast als ze belangrijke' dingen mag doen.

WILLEM Een gewone vent om te zien, nogal in de schaduw van Eugenie. Maar pas op, kom niet aan z'n kant want dan barst hij los.

REINHARD Een 'glad' type, vooral in het begin. Een beetje slijmerig, een beetje gemaakt. Komt steeds verder los, wordt steeds gewoner en is aan het eind een gewoon mens van vlees en bloed.

OLIVIER Ziet er erg modem uit. Modieuze bril staartje, yuppie achtig pak. Trendy dus, maar heeft soms moeite om deze 'moderne' houding vast te houden. Als hij zichzelf kan zijn, een gewone vent dus, misschien wel een beetje saai zelfs, voelt hij zich beter op z'n gemak.

NATHALIE De uitstraling en het uiterlijk van een echte filmster. Knap, uitdagend, frivol, wil duidelijk de aandacht van alle mannen op zich gericht zien. Deze houding valt weg als ze zichzelf kan zijn.

N.B. De rol van 'Olivier' kan ook door een dame gespeeld worden. 'Olivier' wordt dan b.v. 'Olivia'.

EERSTE BEDRIJF

(Als het doek open gaat, zit de Baron met Gerard de huisknecht aan tafel, schenkt wijn in. Werkster Rika komt op van links)

RIKA: Zo, nog even de borden weghalen, dan is het ook weer opgeruimd.

BARON: Ja, dan kunnen we nog even heerlijk natafelen.

GERARD: Rika, schiet eens op, ik heb al voor je ingeschonken. Anders gaat het aroma van deze heerlijke Chateau verloren.

RIKA: Zeg, steek zelf eens een hand uit je luie mouwen! *(gaat kwaad links af met de borden)*

BARON: Gérard, Gérard, waarom pest je Rika altijd zo?

GERARD: Ach, een beetje treiteren houdt het spannend. Hè, wel lekker, 's middags zo'n glaasje wijn. *(Rika op van links)*

RIKA: Zo, dat glaasje wijn heb ik nu wel verdiend. *(gaat zitten)* Oh, baron, voordat ik het vergeet, de voorraadkelder begint leeg te raken. De aardappels zijn zo goed als op en ook de wijnvoorraad begint gigantisch te slinken.

GERARD: Oh nee, bijna geen wijn meer. Baron, hoe moeten we dan, hoe heet dat ook alweer, brunchen *(spreekt uit als brungen)*?

BARON: Ja Rika, ik weet het. *(diepe zucht)* Helaas, onze voorraden raken op, en helaas *(weer diepe zucht)*, ik heb geen geld meer om nieuwe te kopen.

GERARD en RIKA (tegelijk): Geen geld?

BARON: Nee, en bereid je maar vast voor op de volgende schok. *(RIKA en GERARD nemen een slok)* Ik heb zelfs geen geld meer om de salarissen uit te betalen.

GERARD: *(verslikt zich en 'spuugt het uit)* Geen loon meer?

BARON: Nee, het spijt me. Ik had het eerder moeten zeggen, maar ik durfde niet.

RIKA: Maar wat nu? *(staat op en loopt naar fauteuil)*

BARON: We zullen geld moeten verdienen, uit werken gaan.

GERARD: Maar wat kan ik? ik heb twee linkerhanden!

RIKA: Ja, dat merken we iedere dag.

GERARD: Ik heb nog nooit echt gewerkt!

RIKA: Vertel mij wat.

BARON: Waar een wil is, is een weg. Ik heb al geïnformeerd in het dorp en er zijn genoeg betrekkingen voor jullie te vinden.

RIKA: En voor IJ?

BARON: Ja, excusé, klusjesman is echt beneden mijn stand. Maar voor jou, Rika, heb ik al wat gevonden.

RIKA: *(verbaasd opstaand)* Wat dan?

BARON: Je kunt tijdelijk werk krijgen als telefoniste bij Firma De Groot aan de Handelsweg.

GERARD: Hm, ze durft niet eens de telefoon hier in huis aan te nemen.

RIKA: Nee baron, hierin heeft Gerard gelijk. Ik schrik me iedere keer het apegape ais dat ellendige ding rinkelt.

GERARD: Ze ken niet eens fatsoenlijk Nederlands.

BARON: Silene, en luisteren. Het is maar voor één week, en Rika, je kan het best. En daarom gaan we nu oefenen, zodat je volgende week goed beslagen ten ijs komt. Rika, jij gaat hier bij de telefoon zitten.

RIKA: Maar baron, ...

BARON: Muil sluiten en doen wat ik zeg. Als de telefoon gaat neem je op en zeg je: Met de Groot im- en export, goedemorgen of middag. Dan verbind je de persoon door met degene waarnaar hij waagt. Begrepen?

RIKA: Niet echt, maar ...

BARON: Bien, zeer goed. Gerard, jij speelt voor telefoon en rinkelt wanneer ik het zeg. Afgesproken? *(Rika en Gerard knikken)* Oké, daar gaan we. Gérard, rinkelen.

GERARD: *(onhandig stuntelend)* Rriinnnggg.

RIKA: *(kijkt dom om zich heen en doet niets)*

GERARD: *(wanhopig, lang aanhoudend)* Rrrriinnnggggg.

BARON: *(ongeduldig tegen Rika)* Waarom neem je nou niet op?

RIKA: *(dom)* Nou, de telefoon gaat toch niet. Ja, Gerard zit stom te doen.

BARON: Sukkel, we doen net alsof dat de echte telefoon is. Gérard, nogmaals, en Rika, opnemen.

RIKA: *(knikt en haalt wanhopig de schouders op)*

GERARD: Rrrriinnnggg.

RIKA: *(neemt de hoorn op)* Met De Groot Im- en Export, goedemorgen of middag. *(Het blijft even stil)*

BARON: *(barst los)* Waarom stop je nu?

RIKA: Ja, ik hoor alleen een bromtoon!

BARON: *(Zucht en heft handen omhoog)* Je bent echt zo dom als de derrière van een varken. Luister, we doen alsof. Je zegt: Met De Groot Im- en Export, je zegt daarna goedemorgen als het morgen is, goedemiddag als het middag is. En ik praat wel terug, als dat makkelijker is. Dan verbind je me door, begrepen?

RIKA: Niet echt, maar al doende leert men.

GERARD: Zei mijn tante ook, toen ze na 20 jaar verloving eindelijk ging trouwen.

BARON: Genoeg gekakeld, Gérard, rinkelen!

GERARD: Rrrriinnnggg, Rrrriinnnggg.

RIKA: *(neemt hoorn op en spreekt overdreven netjes)* Met De Groot Im- en Export, goede *(kijkt op horloge)* even kijken wat het is, avond. Oh nee, m'n horloge staat stil, het is nog middag.

BARON: *(knarsetandend, zuchtend)* Met De Boer. Mag ik de directeur van u?

RIKA: Ik ga u verbinden. Momentje wachten.

BARON: Nou, echt superbe is het nog niet. Maar ja, morgen na de lunch volgt les 2. *(tegen Rika)* Ga nu maar afwassen. *(tegen Gerard)* En jij helpt vandaag! En waag het niet opnieuw borden of schalen van ons Munchiner servies te laten sneuvelen, ik waarschuw uw!

GERARD: *(samen met Rika naar keuken links, nemen glazen mee)* Ik zal m'n best doen, heer Baron. *(samen links af)*

BARON: Dat is je geraje. Zo ik denk dat ik nu maar eens een uiltje ga knappen. *(staat op en zet fles wijn weg)* *(Deurgong gaat)*

BARON: Wie kan dat nu zijn? *(Gerinkel van glas links, Gerard komt opvliegen)*

GERARD: ik doe wel open!

BARON: Jij doet niks open, maar houdt je handen dicht als je aan het afdrogen bent. Terug naar je hok. *(Gerard druipt links af)* *(Baron gaat hal in en komt even later terug, gevolgd door zijn zus Eugenie, haar a.s. echtgenoot Willem en haar dochter Lotte)*

EUGENIE: *(ratelt aan een stuk door)* Guido, leuk je weer te zien na 20 jaar *(naar publiek, zachtjes)* maar niet heus. Oh, *(mond open van verbazing)*, wat een, een, een, *(hapt naar adem)* zootje. Wat een armoedige bende. Excuses voor m'n taalgebruik, maar dit is echt verschrikkelijk! Oh, *(loopt naar ban 'e)*, wat een bank, helemaal kapot *(klopt op leuning)* en vol houtworm. *(tegen Baron)* Ik eis een verklaring voor deze armoedige omstandigheden. Stel je voor dat iemand dit ziet. Het hele geslacht Brutel de la Rivière haal je zo naar beneden. Guido, waar blijft je verklaring?

BARON: *(nog steeds ongemakkelijk in de deuropening staand, met Willem en Lottie)* Ja, ja,, eh *(herwint zelfvertrouwen)* Zeg zou je me eerst eens voor willen stellen aan deze mensen.

EUGENIE: Oh ja, dit is m'n dochter Lottie en dit is m'n aanstaande echtgenoot Willem Jansschen *(spreekt uit als Jansgen)*, met dubbel s, c, h. *(loopt gelijk door naar de rechterkant om alles kritisch te bekijken, meubels, e.d.)* *(Ondertussen stelt de rest zich bij de achterdeur voor)*

BARON: *(schudt Willem de hand)* Baron Brutel de la Rivière. Als u

eenmaal met m'n zuster getrouwd bent, mag u Guido zeggen.

WILLEM: *(schudt de hand)* Willem Jansen. *(kijkt bang naar Eugenie en zegt zachtjes, heel moedig)* Met één s, zonder c.h.

EUGENIE: *(pinnig, niet achterom kijkend)* Stel je niet aan Willem, als we éénmaal getrouwd zijn, zorg ik wel voor de dubbel s c h.

LOTTIE: En ik ben Lottie, dag oompje *(kust z'n hand)*

BARON: *(ontdaan door haar schoonheid)* Dag, dat ik zo'n knap nichtje heb, kindje, wat leuk om je na zoveel jaar weer eens te zien. Mensen, ga toch zitten, dit heuglijk weerzien moeten we vieren. *(leidt Lottie en Willem naar bankje)* Ga zitten. Eugenie, ga jij maar in die gemakkelijke stoel zitten.

EUGENIE: *(kijkt kritisch)* Ziet er niet echt helder uit *(slaat met hand op de zitting, het 'stof vliegt omhoog, ze krijgt spontane niesbui)* Je denkt toch zeker niet dat ik hierin ga zitten. Willem, doe er wat aan.

WILLEM: Ja liefje, *(staat op, kijkt om zich heen, mompelt wat)* even denken, even denken

EUGENIE: Schiet nou maar op.

WILLEM: Ja, ik weet al wat *(pakt tafelkleed van tafel, klopt dit uit en legt het in de stoel)* Ziezo, ga maar zitten.

EUGENIE: Hm, ik neem aan dat de kleedjes hier nog wel schoon zijn. Zo Guido, nu wil ik je verklaring. Waarom is alles hier zo verwaarloosd.

BARON: Ja, eh ja, dat zit zo, eh ...

EUGENIE: Het interesseert me eigenlijk niets.

LOTTIE: Laat oom Guido toch eens uitspreken!

EUGENIE: Niet nodig, ik zie al wat er aan de hand is.

WILLEM: Zo, ook nog helderziend?

EUGENIE: *(hooghartig tegen Willem)* De leukste thuis ben je zeker niet geweest. Bovendien heb je in je opvoeding waarschijnlijk wel geleerd dat je moet zwijgen als een intelligenter iemand aan het woord is.

LOTTIE: Ma, doe niet zo irritant hooghartig.

BARON: Je bent niet veranderd, dat moet ik je nageven. Uiterlijk niet, en innerlijk ook niet.

EUGENIE: Praat er maar overheen Guido, ik zie duidelijk dat je in geldnood zit. *(Lottie staat op en bekijkt het interieur. Luistert onderwijl aandachtig)*

WILLEM: Dat ben ik met je eens Eugenie.

EUGENIE: *(draait Willem de rug toe)* Maar ik weet wel een oplossing Guido. Ik ken een zeer betrouwbaar taxateur. Ik bel hem wel even, dat hij langs moet komen.

WILLEM: Hè nee, toch niet die engerd van een Grijs hoop ik.

EUGENIE: De heer Grijs is niet eng, maar een zeer vakkundig taxateur. Guido, ik laat hem hier komen en de waarde van al het antiek taxeren.

BARON: Ja maar, ...

EUGENIE: Stil. Daarna zal hij het voor je verkopen. Zo ben jij voorlopig weer uit je geldzorgen.

LOTTIE: En, doet die Grijs dat voor niets?

EUGENIE: Hij vraagt slechts 10% commissie, met een maximum van tienduizend gulden. *(staat op)* Zo Willem, ga eens mee rondkijken hier. Zien of er nog echt iets waardevols boven staat

BARON: Ja maar, ik kan alles verklaren!

WILLEM *(baron aanstotend, zachtjes)*: Dan moet je wel snel zijn, anders heeft ze alles al laten verkopen.

EUGENIE: *(snauwend)* Strottehoofd dicht houden Willem! *(tegen Guido, liefjes)* Vertel eens tegen je zusje, waarom is het zo verwaarloosd hier?

BARON: Eh, eh, ik krijg ervoor betaald.

LOTTIE: Door wie?

WILLEM: Waarvoor?

EUGENIE: Hoeveel?

BARON: Ja, eh, eh, voor een opname.

EUGENIE: Opname? *(gaat weer zitten)*

BARON: *(steeds enthousiaster, krijgt weer zelfvertrouwen, staat op)*
Ja, filmopname! Men komt hier een week, nee, een maand, een film opnemen!

EUGENIE: *(onzeker)* Een film opnemen?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto